

Cirkulärnr: 2001:141
Diariernr: 2001/2655
Handläggare: Laina Kämpe
Sektion/Enhet: Skolsektionen
Datum: 2001-12-10
Mottagare: Kommunstyrelsen
Grundskola
Gymnasieskola
Invandrar- och flyktingfrågor
Rubrik: Asylsökande barns skolgång m.m.
Bilagor: Skrivelse till utbildningsutskottet

Skolsektionen
Laina Kämpe

2001-12-10

Kommunstyrelsen
Grundskola
Gymnasieskola
Invandrar och flyktingfrågor

Asylsökande barns skolgång m.m.

I proposition 2000/01:115 "Asylsökande barns skolgång m.m." föreslår regeringen ändringar i skollagen som innebär att nuvarande bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om mottagande i det offentliga skolväsendet av barn som inte räknas som bosatta i landet utvidgas till att omfatta även mottagande av asylsökande barn i förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg.

Enligt nuvarande bestämmelser har asylsökande barn viss rätt till grundskoleutbildning.

Regeringen avser att med stöd av bemyndigandet föreskriva att asylsökande barn och barn som beviljats tidbegränsat uppehållstillstånd ska ha tillgång till utbildning inom det offentliga skolväsendet, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg på i huvudsak samma villkor som gäller för barn som är bosatta i Sverige.

Detsamma ska även gälla för barn som av andra skäl ansökt om uppehållstillstånd i Sverige och getts rätt att vistas här medan ansökan prövas.

Asylsökande barn ska också få möjlighet att välja fristående skola.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2002.

Nuvarande föreskrifter

I förordning SKOLFS 1993:21 föreskrivs att barn i skolpliktig ålder ska tas emot i grundskola. Förordningen innebär att asylsökande barn under det första läsåret ska få undervisning i och på sitt modersmål samt i svenska som andra språk, matematik och orienteringsämnen under sammanlagt minst 15 schemalagda veckotimmar. Efter det första läsåret ska en successiv ökning

ske av antalet ämnen och veckotimmar. För barn på mottagningsenhet gäller att undervisning ska ges i svenska som andra språk, matematik och orienteringsämnen motsvarande 10 schemalagda veckotimmar. Utöver nämnda undervisning ska också erbjudas undervisning i skapande verksamhet och idrott under sammanlagt 5 veckotimmar.

Rätten till gymnasieutbildning gäller endast ungdomar som är bosatta i landet om inte regeringen föreskriver annat. Regeringen har i 11 kap gymnasieförordningen föreskrivit att utländska sökande som kommer från andra länder än de nordiska får tas emot i mån av plats.

Migrationsverket ersätter kommunerna för kostnader i samband med undervisning enligt förordningen 1990:927 om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. Ersättningen för elever i grundskola uppgår för närvarande till 42 800 per år och barn. Särskilt stöd som till exempel assistent för elever i särskola ersätts också av migrationsverket.

Nya föreskrifter

Asylsökande barn och barn som befinner sig i en motsvarande situation ska ha tillgång till det offentliga skolväsendet för barn och ungdom samt förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg på i huvudsak samma villkor som gäller för barn som är bosatta i Sverige. Regeringen anser att de barn som har sökt uppehållstillstånd i Sverige med stöd av 3 kap.2 eller 3 §§ UtIL samt barn som har beviljats tidsbegränsat uppehållstillstånd med stöd av 2 kap. 4a § UtIL ska erbjudas förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg på samma villkor som barn bosatta i Sverige. Detsamma gäller barn som av andra skäl ansökt om uppehållstillstånd i Sverige och getts rätt att vistas här medan ansökan prövas. Beslutet innebär att om föräldrarna förvärvsarbetar eller studerar eller om barnet har ett eget behov ska barn i åldern 1-5 år erbjudas förskoleverksamhet och barn i åldern 6-12 år skolbarnsomsorg. Personer som sökt uppehållstillstånd med stöd av 3 kap. 2 och 3 §§ UtIL har under vissa förutsättningar rätt att arbeta i landet. Regeringen bedömer dock att det endast i undantagsfall kan bli aktuellt att betrakta asylsökande som arbetssökande.

Rätten till utbildning inom grundskola och motsvarande skolformer ska inte medföra någon skolplikt. Barnen ska tas emot så snart det är lämpligt med hänsyn till barnets personliga förhållanden. Mottagandet ska dock ske senast en månad efter barnets ankomst till Sverige. Rätten till gymnasieutbildning ska gälla om studierna påbörjas före 18 års ålder.

Den kommun där barnet vistas ansvarar för att erbjuda förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg samt att utbildning kommer till stånd.

Ekonomiska villkor

Från och med 1 januari höjs ersättningen för undervisning i skolformer motsvarande grundskola till 46 600 kronor per barn och år. En ersättning för barn i förskoleklass införs med 23 800 per barn och år. Vidare införs en ersättning avseende gymnasieutbildning med 53 000 per person och år. Migrationsverket kommer liksom för närvarande att efter särskild prövning lämna ersätt-

ning för elever i behov av särskilt stöd och för andra extraordinära kostnader. Från och med 1 januari 2003 införs en ersättning för asylsökande barn i allmän förskola motsvarande 30 000 per barn och år.

För elever i fristående skola och förskoleklass ska kommunen lämna ett bidrag till den fristående skolan som motsvarar det bidrag som kommunen får i statlig ersättning.

I de fall kommunen tillhandahåller förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg får kommunen ersättning för detta inom ramen för Migrationsverkets mottagningsverksamhet enligt förordning 1990:927. Ersättningen utbetalas efter samråd med Migrationsverket. Från och med 1 januari 2003 ersätts allmän förskola för 4-5 åringar med ovan angivet schablonbelopp.

Beloppen baseras på ett marginalkostnadsresonemang. Förbundet har krävt att ersättning ska ges med beaktande av kommunernas totala kostnader för verksamheten. Se bilaga. Våra synpunkter har dock inte beaktats.

Mot bakgrund av att ersättningsnivåerna bygger på en beräkning baserad på marginalkostnader kommer vi i våra kontakter med regeringen och Migrationsverket att hävda att Migrationsverket måste ges ekonomiska förutsättningar att bevilja extra ersättning inte bara för elever i särskola och specialskola utan även för andra elever i behov av särskilt stöd.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Laina Kämpe, skolsektionen, tfn 08-452 79 37, 070-372 34 04 och Karl-Axel Johansson, socialsektionen, tfn 08-452 78 48. 070-586 27 05. Frågor rörande finansiering besvaras av Signild Östgren, finanssektionen, tfn 08-452 77 45.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Skolsektionen

Louise Fernstedt

/

Laina Kämpe

Bilaga: Skrivelse till utbildningsutskottet